

IZID VOLITEV

OVENCI V CLEVELANDU
PONOVNO IZVOLILI
SVOJEGA ZASTOPNIKA V
MESTNO ZBORNICO. —
MARSHALLOVA POSTAVA
JE BILA PORAZENA Z VE-
LIKO VEĆINO.

V tretjem clevelandskom vo-
dnom distriktu je zmagal, da-
si na šestem mestu, tudi do-
stojni slovenski koncilman, od-
govor John Mihelich. Dobil je
194 glasov prve izbire in toli-
ko glasov druge izbire, da je do-
bi zahtevani količnik. Dru-
gostopniški kandidat v tretjem
distriktu, socialist Anton Gar-
je, je dobil 190 glasov prve iz-
bire. V četrtem volilnem dis-
triktu sta bila dva slovenska
kandidata, namreč dr. Mally in
Vehovec, ki sta dobila skup-
no 552 glasov prve izbire. Od
drugega kandidata, dr. Mally, 2026,
je dobil dr. Vehovec pa 1,526. Ker so
slovenski glasovi razceplje-
ni, niti kandidata, ni zmagal
niti, niti drugi.

Često Cleveland šteje pribli-
žno milijon prebivalcev in je
tudi se računa, da je okoli
150.000 Slovencev. Mestna
zbornica šteje 25 koncilmanov,
od katerih Slovenci tudi z enim
glasovnim zastopnikom dovolj čast-
niti. Če bi imeli dva, bi imeli
večjo težo. Res je, da je
zastopnik, pa naj pripa-
dajo kateri koli stranki, ne more
napraviti, uprava mesta
pa, da živi v Clevelandu
skupina Slovencev, kate-
reba primerno vpoštevati
in štirje predlogi za iz-
brano mestnega čarterja so
preloženi, da eden le s pič-
nim glasom.

Volilci so odobrili
za novo mesto, ki
je mesto z zapadno stran-
jo slovske bonde. Izrekli so
precejšnjo večino za
plač policajem, ognje-
vne in nekaterim drugim
razne druge izdatke so vo-
dili.

Marshallova po-
sta, ki je bila duševno dete
Marshallonske lige, in ki bi do-
brala vaškim županom in
sodnikom, da vdrijo
meščanov in obsojajo
prohibicije na velikan-
je, je bila z veliko ve-
ćino poražena. V Clevelandu
je bilo 50.000 volilcev, pro-
stovoljno pa 100.000. Nasprotniki
Marshallove postave so dobili v
državi Ohio skoro pol mili-
ona glasov. To je naj-
večje poraz. V državi
Marshallonska liga v
od svojega početka pa do

clevelandski mestni zbor-
ni bo po novem letu niti
izrazitega suhača več.
Njeni zastopniki, ki sta bili
porazeni. Antisaloonski ligi,
New Yorku je zopet poka-
zovala moč governor Smith
da je izmed devetih pred-
logov sprejel tistih osem,
ki so na priporočal, propal
predlog, kateremu je on
oproti.

Dr. Smith je porazil izrazito
Marshallonskega župana
John C. Lodge, ki ni vo-
lel nikake kampanje, da
je izjavil, da bo skrbel, da
se izpolnjuje, da pa ne
je jemal nikakih navodil
Marshallonske lige.

Dr. Smith je zmagala
Marshallonska stranka, ki je do-
bila v vse mestne odbor-

DROBNE VESTI IZ CLEVELANDA

Ustanovna seja četrtega mla-
dinskega, to je angleško poslu-
jočega društva JSKJ v Velikem
Clevelandu se vrši danes 16. no-
vembra zvečer.

Vesela združenih društev
JSKJ v Clevelandu, ki se je vr-
šila v soboto 12. novembra, je
dosti povoljno izpadla, da si smo
pričakovali nekoliko večje ude-
ležbe. Zastopniki posameznih
društev so se resnično potrudili,
da so udeležencem v vseli
ozirih dobro postregli. Mnogo
veselosti je izzvalo ubrano pet-
je sestrice Baraga; posebno za-
bavna je bila popevka o možu,
ki je nosil svojo ženo v košu.
Zabave se je udeležil tudi so-
brat Anton Zbašnik iz Pitts-
burgha, glavni predsednik J. S.
K. Jednote, ki se je vračal od
pogreba sobrata Mladiča iz
Chicaga.

Koncert Slovenskega mladinskega
orkestra, proizvajan v
avditoriju S. N. Doma v nedeljo
13. novembra, je bil užitek prve
vrste. Tako dovršenih in lepih
godbenih komadov se ne sliši
vsak dan. "Deve zorne, dečki
zali so nabrali rože te, v lepe ki-
te jih spravljali, dali nam jih
na srec," kot se je nekako izra-
zil naš pesnik Gregorčič. Tudi
pevske in plesne točke med glas-
benimi komadi so splošno uga-
jale. Vsi smo se od srca vese-
lili takih lepih uspehov naše
slovenske mladine, in vsi smo
iskreno obžalovali, da se ni več
je število rojakov poslužilo tega
izrednega duševnega užitka.

Slovensko dramatično društvo
Triglav vpriporilo bo v nedeljo
20. novembra zvečer v S. N. Do-
mu zanimivo igrano "Senorita".
Vpriporitve Triglava vživajo
dober glas in so navadno dobro
obiskane. Nedvomno nas bo tu-
di Senorita s svojim tipičnim
južnim čarom povedla vsaj za-
časno iz zimске puščobe "tja,
kjer toplo sonce sije, kjer no-
bene zime ni," doli v bajne kra-
je večne pomladi.

Umrli je Matija Hojnik, star
47 let, bivajoč na 1086 E. 68th
St. V Clevelandu je bival 12
let.

Dne 13. novembra je umrla
Mary Vidigaj, rojena Kolar,
stanujoča na 3322 Lakeside
Ave. Pokojnica je bila stara
34 let. Zapušča soproga, tri
otroke, mater in enega brata.

Po daljši bolezni je umrl 14.
novembra sobrat Frank Riba-
rich, stanujoč na 9703 Elizabeth
Ave. Zapušča soprogo, štiri
otroke in enega brata. V Ame-
riki je bival 15 let. Bil je član
društva Krasni Raj, št. 160
JSKJ.

SMRT PIJONIRJA.

V San Franciscu je dne 5.
novembra umrl Alexander W.
May, star 99 let. Mož se je v
zlatem navalu leta 1849 pripel-
jal na volovskem vozu iz države
Kentucky v Californijo.

Jugoslovanska Kat. Jednota, ki
je dobra za vas, je dobra tudi za
vaše prijatelje.

ni-
V Pennsylvaniji so bili pora-
ženi večinoma vsi suhaški kan-
didati, v Kentuckyju pa prista-
ši višnjih postav.

V San Franciscu je bil pono-
vno izvoljen županom James
Rolph Jr., ki že 16 let zavzema
to pozicijo v idiličnem pristani-
škem mestu zelenega Pacifika.

LEPOTA IN MLADOST

Vsakdo bi bil rad vedno mlad
in seveda tudi lep; posebno ve-
lja to za ženski spol. Že davni
narodi so iskali zdravila za ohran-
itev mladosti, "vrecle z vo-
dne mladosti," kakor tudi različna
lepotilna sredstva. Do danes pa
se še nikomur ni posrečilo iz-
najti zdravila, ki bi ohranilo člo-
veka večno mladega, in najbrže
do tega ne bo nikoli prišlo.
Lepotilnih sredstev se pa porabi
vsako leto za številne milijone
dolarjev. Ta lepotilna sredstva
imajo včasih sicer začasen učinek,
mnogokrat pa še tega ni. Komu-
mur narava ni dala podlage za
lepoto, se zamaženo poslužuje umet-
nih pripomočkov. Končno lepota
tudi ni vse. Snažnost, pri-
jaznost, pridnost, vljudnost od-
kritost in druge dobre last-
nosti stokrat odvajajo lepote
obrazu.

Zanimivo je, da je lepota naj-
več stvar okusa. Skoro vsak po-
sameznik ima glede lepote svo-
je lastne pojme in vsak narod
gleda lepote z drugače barva-
nimi "očali." Znano je, da se
pri nekaterih narodih sodi žens-
ka lepota po debelosti; čim de-
belejša je ženska, tem lepša je.
Drugi narodi se zopet glede žens-
ke lepote nagibljejo baš v na-
sprotno smer. Na Kitajskem so
smatrali včasih za posebno lepe
tiste deklice, ki so imele od mla-
dosti podvite prste na nogah, da
niti pošteno hoditi niso mogle.
Pri raznih ne civiliziranih na-
rodih skušajo ženske povečati
svojo lepoto s tem, da si izbi-
jejo prednje zobe in nategnejo
ustnice v nekaj račji klun, dru-
god si prevrtajo ustnice, nosni-
ce in ušesa in obešajo vanje
razne predmete, druge zopet no-
sijo visoke kovinske ovratnike,
obroče na rokah in nogah itd.
Na koliko različnih načinov sku-
šajo povečati svojo lepoto mo-
derne ženske, to smo imeli in še
imamo priliko videti tudi mi.

Tudi takozvani civilizirani
narodi imajo istočasno različne
pojme in okuse glede lepote. V
Hollywoodu, ki je središče film-
ske industrije, je bila že britko
razočarana lepota marsikate-
rega naroda. V njeni domovini
kri deželi so jo morda smatrali
za krasotico prve vrste, toda po
ameriških pojmihi ni bila. Rus-
ka igralka, Natalija Kovenko, je
na primer v svoji domovini pri-
znana za prvovrstno krasotico.
Tudi v Rimu je bila lepa Rusi-
nja aklamirana kot odlična lepo-
tica. V Londonu pa niso videli
na njej nič posebnega. Podobno
se je godilo igralki Iris Brad-
ford, katero smatrajo doma na
Angleškem za tip perfektne kra-
sotice, v Italiji in drugih deže-
lah pa samo za navadno čedno
deklico.

Za ohranitev mladosti tudi
moderna znanost ni našla še no-
benega zdravila. Edini pripo-
moček za ohranitev mladosti vi-
di znanost v pravem načinu živ-
ljenja. Preveč redilna hrana
in nezmerno vživanje iste je
največji sovražnik lepote in mla-
dosti. Kri, katera prinaša iz
želodca in črevesja telesu redil-
ne snovi, mora odvajati tudi
razne strupe potom ledvic. Če
preveč bašemo naše želodce s
teškimi in močnimi jestvinami,
oziroma pijanci, ledvice ne
morejo opravljati svojega posla
dovolj točno in mnogi strupi
ostajajo v telesu. To prinaša
prehitro ostarlost, bolezni in
prezgodnjo smrt. Dame torej,
ki samo lenuharijo in preveč
"pupcajo in papcajo," zastoj
pričakujejo, da bodo ostale dol-
go lepe, mlade in zdrave. Razu-

VREME NA LUNI

O vremenu na zemlji itak
vsak dan debatiramo, bodisi, da
ga hvalimo ali grajam, zato ne
bo odveč, če se za izpremembo
enkrat malo pogovorimo o vre-
menu na luni. Dežja in snega
tam nimajo in najbrže tudi ne
viharjev, ker luna nima skoro
nikakega zraka. Tam se gre le
za noč in dan, za vročino in
mraz.

Znanstveniki so že dolgo so-
dili, da so na luni izredno vroči
dnevi in silno mrzle noči.
Vzrok za to so videli v dejstvu,
da luna nima skoro nikakega
zraka. Na zemlji brani ozračje,
posebno ozračje, ki je napojeno
z vlagom, da je solnce podnevi
preveč ne razgreje in da se po-
noči prehitro in preveč ne ohla-
di. Luna pa nima skoro nobene
vlagosti, dnevi zelo vroči, noči pa
hladne. Na luni so ti ekstremi
še neprimerno hujši, ker pogre-
ša vlage in zraka.

O silno vročih dnevih in izred-
no mrzlih nočeh na luni pa so
se astronomi prepričali o prili-
ki luninega mrka v noči 15. ju-
nija 1927. Na zvezdarni gore
Wilson v Californiji so takrat
na ogromni teleskop pričrtili
še poseben termometer, ki ozna-
ča toploto na zelo velike daljave.
Predno je zemeljska senca za-
krila luno, ko jo je torej solnce
obsevalo z vso močjo, je omenje-
ni termometer pokazal vročino
170 stopinj Fahrenheitita. V ta-
ki vročini bi bilo mogoče speči
jajca na skali. Kakor hitro pa
je zemeljska senca zakrila luno,
da je solnčni žarki niso več do-
segli, se je pričela silno hitro
ohlajati. V par minutah luni-
nega mrka se je površje lune
shladilo na 190 stopinj pod zero,
torej je padla temperatura ce-
lotno za 360 stopinj in to v par
minutah.

Dnevi na luni so torej vroči,
da bi bilo mogoče kuhati hrano
kar na razbeljenih skalah, noči
so pa tako mrzle, da bi največ-
je morje zmrznilo do dna, če bi
namreč na luni bilo kakšno mor-
je. Iz tega je torej razvidno,
da na luni ni nikakih pogojev za
kakršno koli življenje kot ga mi
poznamo, deloma vsled pomanj-
kanja zraka in vode, deloma
vsled velike vročine podnevi in
presilnega mraza ponoči.

Naš največji izvoz.

Iz Amerike se vsako leto iz-
vozi v inozemstvo za 814 mi-
lijonov dolarjev bombaža. To
je naš največji enotni izvoz
in reprezentira 17% vsega iz-
voza. Drugi največji izvoz od-
pade na avtomobile in avtomo-
bilske potrebščine. Ta se ceni
na 320 milijonov dolarjev let-
no.

Plin iz žaganja.

V neki avtomobilski kempu
pri mestu Yakima, Wash., dobe
potrebni plin za kuhanje in kur-
javo dvajsetih hiš za dobo ene-
ga meseca iz kupa žaganja, ki
stane 50 centov. Kurivo za
parjenje tega žaganja stane
\$2.50.

me se, da velja to pravilo tudi
za moške. Tudi vsak moški bi
rad ostal kar najdalje mladost-
no svež in zdrav, četudi ne da
toliko na lastno telesno lepoto.
Vsa skrivnost za ohranitev mla-
dosti in lepote za oba spola je
zmernost uživanja, gibanje na
svežem zraku, snažnost, dovolj
počitka in dobro duševno razpo-
loženje.

MILJONI V PAPIRNI VRECI

Dobra ideja, izrabljena o pra-
vem času in na pravem mestu,
utegne podjetnemu človeku pri-
nesti lepe dohodke. Ni treba,
da bi človek sestavil komplici-
ran stroj; vpeljava ali izboljša-
nje kakšne reči, ki se more
praktično rabiti vsak dan od
številnih množic in ki jim je
tudi finančno dosegljiva, se ve-
si izumitelju krasno izplača.

Lep dokaz za to nam je izum
in vpeljava papirnih vreč, ki se
morejo kupiti v raznih trgov-
nah po 10 centov komad in v ka-
tere se zloži različna nakupljena
drobnjav. Vsak je že videl ta-
ko papirno vrečo, ki ima ročec
kot nekak starokrajški "cekar,"
in je zelo pripraven za prenaša-
nje nakupljenih reči. Malokde
pa ve, da je na idejo take papir-
ne vreče prišel Walter H. Deu-
bener, grocerist v St. Paulu, leta
1916. Mr. Deubener je imel
malo grocerijsko prodajalno na
balkonu desettentne trgovine v
gori omenjenem mestu. Videl
je, da bi bila mnogokrat trgo-
vina boljša, če bi kupovalcem ne
bilo tako nerodno nositi množi-
no zavojev v naročju. Dolgo si
je mož glavo belil, kako bi se
dalo temu odpraviti. Najprej
je poskusil s tem, da je v trgo-
vini nastavljal mizo, kjer je pro-
dajalka zavila večje število ma-
lih zavojkov v en velik zavoj, ga
dobro povežala in dodala mal ro-
čaj. To je bilo dobro, toda za-
voji so bili večkrat nerodni, po-
leg tega pa je zavijanje vzelo
tudi dosti časa. Mr. Deubener
je poskusil s cenimi košaricami,
toda kupovalke jih niso rade no-
sile, ker so bile neokretne in so
trgale obleko.

Neko noč je ležal v postelji in
premišljeval o tem problemu.
Pa mu je nenadoma prišla ide-
ja, ki jo je takoj drugo jutro v
praksi preizkusil. Vzel je mo-
čno papirno vrečo, preluknjal jo
malo pod sredino in malo pod
vrhom in skozi napeljal dvojno
vrvice, katero je zgoraj zvezal v
nekake roče. Naložil je v vrečo
do 50 funtov grocerije, pa se
vreča pri prenašanju ni strgala,
ker sta teža nosili dve vrsti vr-
vic. Problem je bil rešen. Mr.
Deubener se je takoj podal k od-
vetniku, potem katerega je vlo-
žil prošnjo za patentiranje svo-
jega izuma. Nato je s pomočjo
svoje žene izgotovil 25 takih
vreč. Rabil je v to svrhu že iz-
delane močne papirne vreče, ki
jih je preluknjaj in napeljal vr-
vice skozi, stranice pa je okra-
sil s slikami, izrezanimi iz stare-
ga čenika, kajti mož je bil pre-
pričan, da čim lepša je kakšna
reč, tem bolj vleče. Teh 25 vreč
je nesel upravitelju deset-cent-
ne prodajalne, s prošnjo, da jih
položi na prodajalno mizo in
prodaja po deset centov komad
Upravitelju je bila ideja všeč in
je želji ugodil. V pol uri so bile
vse vreče razprodane. Nato je
mož najel dve ženski za izdelo-
vanje teh vreč. Napravile sta
jih 125 in tudi te so bile razpro-
dane v najkrajšem času.

Upravitelj deset-centne pro-
dajalne je nato naročil večje šte-
vilo teh praktičnih vreč. Kmalu
nato je Deubener dobil naročilo
od generalnega ravnatelja cele
vrste deset-centnih trgovin za
mnogo tisoč vreč. Izumitelj je
nato svojo grocerijsko trgovino
prodal in se posvetil izdelovanju
papirnih vreč. Naročil je bile
vedno več in mož je moral najeti
mnogo delavcev. Večina dela
se je vršila na roko, toda po 14
mesečih je bil že izgotovljen

(Dalje na 2. strani)

IZ NAŠIH KRAJEV ONSTRAN MORJA

Predsednikom jugoslovanske
narodne skupščine je bil izvo-
ljen radikal dr. Ninko Perić,
podpredsednikoma pa demokrat
Pera Marković, in musliman dr.
Hrasnica. Skupščinskim tajni-
kom so bili izvoljeni Bedjanić,
Popović, Stević in Valter.

Na prvi seji novoizvoljenega
občinskega odbora v Metliki je
bil izvoljen županom dosedanj
župan Ivan Golija, občinskim
svetovalec pa: Milan Guštin,
Julij Kopinič, Anton Rajner in
Josip Bezek.

V noči od 26. in 27. oktobra
je bila v Stari vasi pri Krškem
na zverinski način umorjena
80-letna gostilničarka in trgo-
vka vdova Marija Zvacičeva.
Razbojnik, kateremu so morale
razmere v hiši biti znane, je žr-
tvi s sekuro razklal glavo in z no-
žem prerezal vrat. Nato je v
naglici prebrskal omare in pre-
dale in pobral, kar je v naglici
našel. Odsel je več hranilni-
knjižic in gotovine ter se izgubi
iz hiše v noč. Zločin je bil od-
krit 27. oktobra zjutraj, ko je
nekdo kmečka deklica prinesla
mleko in našla večna vrata od-
prta. Oblasti zločinca zasledu-
jejo.

Ameriška družba prevzame v
najem jugoslovanske železnice.
Kakor javljajo iz Beograda sta
ministrski financ in prometa
začeli proučevati ponudbo za-
stopnikov Morganove finančne
skupine glede zakupa jugoslo-
vanskih železnic. Ta skupina bi
izvršila tudi velika investicijska
dela, zlasti železniško progno Beo-
grad-Jadransko morje.

V zagrebški zakladni bolnici
je izvršila samomor 77 letna
starka Marija Obajdin, rodom
iz Vipave, a jugoslovanska dr-
žavljanica. Teden prej je iz
reške bolnice, odkoder jo je od-
pravila italijanska oblast, pri-
spela v Zagreb. V zagrebški
bolnici je ponovno izjavila, da si
bo končala življenje, ki zanje
nima več smisla, ker nima niko-
gar na svetu. Svojo namero je
izvršila: skočila je z drugega
nadstropja bolniškega poslopja
ter padla na cestni hodnik, kjer
je mrtva obležala.

V frančiškanskem samostanu
v Gučji gori v Bosni je te dni
umrl poslednji potomec kraljev-
ske rodbine Kofmanovičev.
Pokojnik se je udeležil četova-
nja Petra Mrkonjića po bosens-
ki Krajini. Bil je hraber vstaš
"Po osvobođenju je bil odlikovan
z redom Svetega Save.

Lastniki kinematografov pre-
te, da zapro svoja podjetja. V
Beogradu se je nedavno vršil
kongres lastnikov kinematogra-
fov iz vseh pokrajin Jugoslavi-
je. Kongres je v glavnem raz-
pravljajal o potežkah kinema-
tografvov ter zahteval odpravo
taks, češ da se bodo morali za-
preti vsi kinematografi, ako se
takse ne znižajo. Osnovala se
je zveza lastnikov kinematogra-
fov za celo državo s sedežem v
Zagrebu. Za predsednika zveze
je bil izvoljen Gjoka Cvetković
iz Beograda. Kongres je spre-
jel resolucijo, ki zahteva, da v
mestih nad 40 tisoč prebivalcev
skupne doklade ne smejo znašati
nad 20 odstotkov bruto - dohod-
kov, v mestih od 20.000 do 40.
000 prebivalcev ne nad 15%, a
v mestih pod 20.000 prebivalcev

(Dalje na 2. strani)

VSAM PO SVOJE

Zvezna vlada izda letno nad
25 milijonov dolarjev za vsilje-
vanje prohibicije. Kakšni so
uspehi, vidi vsak, ki hoče videti.
Pa to še ni vse. Najlepše je, da
se naravnost iz tiskarne zvezne-
ga kongresa razpošiljajo navo-
dila za napravu opojnih pijač.
Kongresnik Celler je svojačasno
čital v zbornici navodilo, kako
se napravi dobro pivo po nači-
nu kot se ga je posluževal
George Washington, prvi ame-
riški predsednik. Tiskan govor
kongresnika lahko dobi vsak,
kdor hoče, in tako je Celler raz-
poslal že nad 35 tisoč kopij tega
znamenitega govora. Kongres-
nik Hull iz Illinoisa je razlagal
v nekem kongresnem odseku, ka-
ko se napravljajo različne vrste
žganja. Tudi njegov govor je
bil tiskan in je že razposlan med
žejno ljudstvo v deset tisoč izti-
sih. In te tiskovine seveda pla-
ča zvezna vlada.

S parnikom Munson so nedav-
no odpeljali proti Braziliji za
znajst milijonov dolarjev zlata.
Po je del plačila za nakup zadol-
žnic brazilske zvezne vlade, ki
hoče svojo valuto postaviti na
zlato podlago. Stroški vojnje, se
prištevajo. Zavarovalnico, svoto
izgubljenih obresti in izdatki za
stražo, bodo znašali sto tisoč do-
larjev, da bi vojnja trajala le
15 dni. Če bi ladje dandanes
tako počasi vozile kot so v Ko-
lumbovih časih, bi ogromni zlati
zaklad sam sebe "požrl," predno
bi dospel v Brazilijo.

Neki nemški kuhar zna pri-
praviti navaden plebejski krom-
pir na 120 različnih načinov.
To pomeni, da more polne štiri
mesece servirati potrpežljivim
Nemcem "od nedelje do nedelje
vsak dan krompir," pa vsak dan
v drugačni uniformi.

V nekem listu sem čital te dni,
da so mornarji italijanskega
parnika Princepsa Mafalda, ki
se je potopil nedaleč od bra-
zilskega obrežja, hoteli prepu-
stiti usodi 400 potnikov, samo
da sebe rešijo. Pomorski ne-
ke francoske ladje, ki je prišla
na pomoč, so rešili te reveže.
Posadka italijanskega parnika
je bila bržkone sestavljena iz
junakov, ki so tako korajžno
pete pokazali sovražniku pred
Kobaridom...

Antisaloonska liga, ki se je
izgleda v državi Ohio, je pri vo-
litvah pretečenega tedna dobila
okoli pol milijona klobut. Do-
brodneštvo se začne doma in klo-
fute tudi.

Rod potujočih slovenskih ple-
harjev odšel bo kmalu po poti
bivolov in Indijancev. Nekate-
ri so odprli stalne trgovine, ne-
kateri so se bili primorani lotiti
drugi poklicev. Eden živi za-
služeno penzijo v objemu večne
californijske pomladi. Le dični
naš Matija ima še zlate uree na
vseh potih od severa na jug, od
vzhoda do zahoda.

Ako še niste našli purana za
Zahvalni dan in živite v bližini
Joliet, poglejte na Card Party
društva št. 66 JSKJ na večer
22. novembra. Morda vas čaka
tam!

Dr. Newman Dorland, ki je
pregledal življenjepis 400 naj-
znamenitejših mož v zgodovini,
pravi, da so ti možje napravili
svoja najboljša dela med štiri-
desetim in petdesetim letom.

(Dalje na 2. strani)

"Nova Doba"

GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE

Lastnina Jugoslovanske Katoliške Jednote.

IZHAJA VSAKO SREDO.

Cene oglasov po dogovoru

Naročnina za članke \$0.72 letno; za nečlane \$1.50, za inozemstvo \$2.00

OFFICIAL ORGAN
of the

SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION, Inc., Ely, Minn

Owned and Published by the South Slavonic Catholic Union, Inc.

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$0.72 per year; non-members \$1.50 per year

Advertising rates on agreement

Naslov za vse, kar se tiče lista:

NOVA DOBA, 6117 St. Clair Ave. Cleveland, O.

Volume III. 83 NO. 46.

Angleško poslujoča društva.

Skoro pri vseh slovenskih podpornih organizacijah, se je zadnje čase pojavilo zanimanje za mladinska društva, oziroma za angleško poslujoča društva sestojeca iz naše tu rojene mladine. Tudi pri naši jednoti se je članstvo začelo živahno zanimati za taka društva. Imamo že pet angleško poslujočih društev in še to baje že ustanovlja. To novo gibanje za pridobiti in ohraniti našo mladino za naše organizacije, se zamore smatrati za najvažnejši korak sedanje dobe za bodočnost naših organizacij. Mnogokrat se je že poudarjalo, da moramo dati naši mladini vse prilike, če jo hočemo pridobiti in ohraniti za naše organizacije. Želja po takih društvih se je vzbudila v naši mladini, in naravno je, da moramo tej želji ustreči. Če bi ne dali naši mladini prilike poslovati in izražati se v jeziku, katerega bolj obvladuje kot materinega, tedaj bi se naši mladini godila krivica in iskala bi zavetja drugod — pri tujih organizacijah ali družbah. Ponosni bi sicer bili, če bi naša mladina zamogla občevati v materinem jeziku, toda tega kljub vsem prizadevanjem, v tej deželi doseči ne moremo. Naša mladina je vzgojevana v ameriškem duhu, in postala bo sčasoma popolnoma amerikanizirana.

Naselniške postave in odredbe so obsodile na smrt našo narodnost v tej deželi. Samo pri slovenskih organizacijah umrje letno več oseb kot se jih zamore naseliti letno iz cele Jugoslavije. To pomenja, da hipoma izginjeva naš jezik v tej deželi. Naše organizacije bodo morda ohranile svoj slovenski značaj še par desetletij, mogoče tudi nekoliko več ali pa tudi manj. V par desetletjih bomo priseljenci prišli v manjšino pri organizacijah in zavlada bo tu rojena večina. Posledica tega bo, da bodo naše organizacije dobile ameriški značaj. Marsikdo bi vzkliznil: "To se ne sme zgoditi!" Vse to pa ne bo pomagalo, kajti, mi se vtapljamo v morju amerikanizma. Takozvani ameriški "Melting Pot" deluje hitro in sigurno.

Če študiramo te fakte, moramo priti do zaključka, da so angleško poslujoča društva za nas potrebna in koristna. V vsaki večji naselbini se bi moralo organizirati angleško poslujoče društvo s pomočjo članstva že obstoječih društev. Jezikovnega vprašanja nismo več kos rešiti, rešimo pa še lahko gospodarsko vprašanje, katero je za obstoj organizacije najvažnejše. Če ne bomo dali vseh prilik naši mladini, bomo končno osamljeni in z nami vred bodo umrle tudi naše dobre podpirne organizacije. Tega nikakor ne smemo dopustiti, posebno kolikor se tiče naše JSKJ. Organizacija kot je J. S. K. J., ki vrši toliko dobrega dela in ki ima kristalno čiste namene v prid svojih članov ter njihov dedičev, mora imeti zasiguran trajen obstoj. To se pa zamore uresničiti samo tedaj, če bomo pridobili našo mladino ter ji dali vse prilike kakoršne si sama želi. Samo osem novih mladih moči je treba pridobiti in vstanovi se lahko angleško poslujoče društvo. Apeliramo na članstvo, da o tem resno razmišlja. Razpravlja naj se o tem na društvenih sejah. Če je kolkaj prilike za ustanovitev mladinskega angleško poslujočega društva, ne odlašajte. Ako bomo držali roke križem, se bodo tuje zavarovalne družbe okoristile z našo mladino.

Joseph Pishler, gl. tajnik.

ROJAKOM

Kadar vam pomlad zasije,
belo krilo z zemlje sname,
v plašč zeleni gozd ovije —
spomnite se, bratje, name.

Kadar pri zabavi zbrane
dobra volja vas prevzame,
ko vam sreče solza kané —
spomnite se, bratje, name.

Kadar boste plug ostrili,
deli sevice čez rame
skednje in kleti polnili —
spomnite se tudi name.

Ko vabili boste v svate,
beli domače hrame,
bale tehtali bogate —
spomnite se tudi name.

Kadar boste kršče vaje
listali imen sezname,
pohitite v naše kraje —
spomnite se tudi name.

Kadar boste bledi stali
žaluje kraj črne jame
in za dragimi jokali —
spomnite se tudi name.

Kadar boste v kraške skale
dobili zlate epigrame
za preganjane in pale —
spomnite se tudi name.

(Gliša).

PREZGODAJ SI ODŠEL PRED NAMI ...

Nenadoma se je poslovalo od nas lepo indijansko poletje, nenadoma so zaplesale po deželi hladne jesenske sape, in prav tako nenadoma, povsem nepričakovano se je odtrgal od drevesa J. S. K. Jednote list, ki je bil videti še poln moči in življenja. Neverjetno sem zrl v rumen košček papirja, ki je javljal, da se je za vedno poslovil in odšel v kraje, odkoder ni vrnitve, prijatelj in sobrat Mohor Mladič, predsednik nadzornega odbora J. S. K. Jednote. Vendar mora biti trpka resnica, kajti take vesti se ne razpošiljajo za zabavo. Misli se zmedejo in blodijo brez cilja. Zakaj je odšel k počitku tako zgodaj, v polni moči, v najlepši moški dobi?

Mohor Mladič

Pokojni Mohor Mladič je bil eden tistih možakov, ki jih človek najde in se mu priljubljuje, ne da bi prav vedel zakaj. Priprost, neprisljen nastop, odkrit obraz, moška beseda in glasen, odkritosrčen smeh, to je Mohorju pridobilo tisoče prijateljev, ne le med rojaki, ampak tudi med drugorodci. Pri svojih trgovskih poslih je bil podvzeten in agilen, pri tem pa gostoljuben, vesel in zabaven družabnik. Bil je optimist prve vrste, ki je gledal svet od najlepše strani, ki je videl dober izhod tudi iz najslabšega položaja in se znal pri tem še šaliti. Nikoli ni javkal nad pokvarjenostjo sveta, nikoli ni stresal jeze nad nasprotniki; kvečjemu si jih je privoščil v šali.

Mohor je zelo ljubil lepo naravo, kljub temu, da je bil njegov dom v milijonskem mestu Chicago, menda ves čas odkar se je preselil iz Slovenije. Poznal je vse lepe kraje v okolici Chicago, posebno rad pa je bil v prostem času zahajal na posestvo svojega brata v Algonquin. Tam je v Fox Riverju ribaril, se kopal, ali pa je pod košatimi lipami metal "baline". Zelo je ljubil tudi Minnesoto z njenimi lepimi jezери in zelenimi gozdovi. Vsako poletje, ko je prišel na polletno revizijo v Ely, Minn., si je po opravljenih uradnih poslih privoščil nekoliko oddiha na temozelenih jezerskih vodah in v senci šuštečih brez in smrek. Prost vsakdanjih skrbi in velikomestnega tršča, bil je ob takih prilikah v objemu lepe narave neprekošljivo zabaven družabnik. Kjerkoli se je pojavil, je sibal veselo razpoloženje in zdrav humor, zato ga bodo nedvomno pogrešali mnogi slovenski letoviščarji, ko se bo zopet zasmajalo razkošno poletje v zeleni Minnesoti, kraljici našega severa.

Pokojni Mohor Mladič je bil rojen leta 1877 v Žužemberku na Dolenjskem. Tam je dovršil štiri razredno ljudsko šolo, nakar se je v Ljubljani izučil pekarske obrti. Kot pekarski pomočnik je delal v različnih mestih, v letu vojaške dolžnosti pa je, mesto v cesarsko službo, odinil v Ameriko, k čemur mu je pomagal njegov brat Anton, ki je bil že prej tu. Tudi v tej deželi je nekaj časa delal pri pekarni, ki mu pa radi nočnega dela ni ugažala. Ko si je prihranil nekaj dolarjev, je odprl gostilno. Po nekaj letih jo je prodal in stopil v službo trdke, ki je na debelo trgovala z žganjem in likerji. Kot zastopnik te trdke je mnogo potoval in je bil vsled tega poznan v mnogih slovenskih naselbinah. V tej službi je ostal do sprejema 18. amendmenta, nakar se je lotil trgovine z nepremičninami (real estate), zavarovanja in notarskih poslov. Izprva je bil v družbi z Johnom Verderbarjem, pozneje pa s čehom Pollačkom. Njegova prva žena mu je umrla na operaciji leta 1921 in mu pustila 8 otrok. Njegov brat Frank je umrl nekako sedem mesecev pozneje. Nekaj časa pozneje je poročil vdovo po svojem bratu, ki je imela na skrbi 5 otrok. Živela sta v lepem sporazumu do 8. novembra, ko mu je usoda nenadoma pretrgala nit življenja. Malo pred poldnem omenjenega dne, mu je v uradu pri delu nenadoma prišlo slabo, omahnil je in v par minutah izdihnil. Pretečeno spomlad je bil precej teško bolan za sladkorno boleznijo, pa se je kmalu pozdravil. V juliju, o priliki revizije v Ely, Minn., je bil videti zdrav in je bil sploh dobro razpoložen. Pozneje so zopet prišle komplikacije. Po zdravnikovi izjavi se mu je vodenila kri, ta voda je pritisnila na srce in po njem je bilo.

Mohor Mladič je bil zelo aktiven pri naših podpornih organizacijah, bil je med ustanovniki S. N. P. Jednote in S. S. P. Zveze. Posebno delaven pa je bil zadnje desetletje in več pri J. S. K. Jednoti. Leta 1916. je predsedoval konvenciji J. S. K. Jednote v Evelethu, Minn. Na konvenciji JSKJ v Chicagu, leta 1920, je bil izvoljen glavnim nadzornikom, na 12. konvenciji v Lorainu, leta 1924 pa predsednikom gl. nadzornega odbora J. S. K. Jednote. Ves čas je bil aktiven, poztrovalen in točen uradnik. Njegovi sodelavci so ga ljubili zaradi njegove točnosti in vedno veselega značaja. Pogreb, ki se je vršil civilno dne 11. novembra na Oakwood pokopališču na 69th St. in Cottage Grove Ave., Chicagu, je pokazal koliko prijateljev je imel pokojnik, kajti zadnjo čast mu je izkazalo nad tisoč oseb. Vencev in cvetja je bilo tri polne avtomobile. Iz Clevelanda so prišli k pogrebu Mr. Kmett, Mrs. Jerman, Mr. Rošelj, Mrs. L. Knaus in morda še kdo drugi; iz Pittsburgha Mr. Anton Zbašnik. Navzoči so bili vsi v Chicagu se nahajajoči gl. odborniki S. N. P. Jednote, za S. S. P. Zvezo gl. tajnik L. Levstek in gl. blagajnik Kmett, za J. S. K. Jednoto pa že omenjeni sobrat, glavni predsednik Anton Zbašnik. Zastopana so bila številna društva in celo Mr. Cermak, preds. Board of County Commissioners. Mnogo pisemenih in brzojavnih izrazov sožalja je došlo družini od vseh strani dežele.

Za J. S. K. Jednoto se je poslovil od pokojnika njen gl. predsednik, sobrat Anton Zbašnik, za S. N. P. Jednoto pa njen glavni predsednik Vincent Cankar. Govorili so tudi zastopniki raznih društev.

Za njim žaluje vdova in 15 otrok (pet je otrok njegovega pokojnega brata, katerim je bil stric in drugi oče) in štiri bratje, mnogo drugih sorodnikov in neštivilno sobratov in prijateljev. Prijatelj Mohor, odšel si v naročje matere narave, katero si ljubil. Teško nam je v srcih, vendar ne žalujemo, kajti vemo, da ti nas ne bi hotel videti žaluje. Dovolil si svoje delo in si odšel k počitku. Tvoje delo ti bo najlepši spomenik. Hvaležna ti bo za tvoj trud številna družina, katero si dobro odgojil. Hvaležno ti ostane članstvo J. S. K. Jednote, za katero si deloval navdušeno in točno. Hvaležno se te bodo spominjali tvoji mnogostevilni znanci in prijatelji širom Amerike, ki so v tvoji družbi preživeli marsikatero veselo urico. In kdo ve, morda se te spomni celo zelena Minnesota, katero si tako ljubil, in pošlje ti tuintam hladno jezersko sapico, napojeno z vonjem šuštečih brez in smrek, nad tvojo gomilo, ko bo nad illinojskimi planjavami trepetala poletna vročina ...

A.J.T.

VSAK PO SVOJE

(Nadaljevanje iz 1. strani)

Ker se je povprečna človeška starost v zadnjih dveh stoletjih podvojila, sodi učeni zdravnik, da še lahko postanemo slavni do šestdesetega ali sedemdesetega leta. Na noge fantje, še imamo čas!

Neki nemški znanstvenik trdi, da prihajamo v novo geološko dobo, ki bo spremenila vso zemljo od severnega do južnega tečaja v pravi raj, podobno tistemu, v katerem sta živel Adam in Eva. Naše dražestne flapece se na to dobo že vneto pripravljajo. Ti pa, dragi rojaki, če imate kaj prostora na vrtu za hišo, posadi figovo drevo!

Everisto De Veiga, generalni kofetarski agent iz Brazilije, trdi, da bomo v Zedinjenih Državah popili letos 450 bilijonov čaš kave. Morda je to res, toda vprašanje nastane, da-li je temu vzrok pomanjkanje opojnih piščaj, ali je piščaj prohibicijske dobe taka, da moramo popiti toliko kave za preganjanje mačkov.

Neki lovski vodnik je tako spretno vodil družbo lovec po Squaw Creek dolini v Shasta countyju, California, da so v desetih dneh ustrelili deset medvedov. Californija nima zastoj medveda na svoji državni zastavi.

Sodišče v New Jerseyu je dovolilo \$1,600,000 plače odvetnikom, ki so završili zapuščinsko uravnavo umrlega multimilijonarja Goulda. S tem bodo fantje že za svoj izhajali toliko časa, da se bo zopet kakšen težak denarni magnat odpravil na pot v večna lovišča.

A. J. T.

MILJIONI V PAPIRNI VRECI

(Nadaljevanje iz 1. strani)

praktičen stroj, ki je vreče iz deloval hitro, lično in poceni.

Deubenerejeve papirne vreče se zdaj prodajajo v vseh državah naše Unije, pa tudi v Canadi, na Cubi in v Evropi. Od leta 1916 je vsega skupaj prodal nad 50 milijonov papirnih vreč. Samo letos jih upa prodati do deset milijonov. Te praktične papirne vreče so se priljubile ne samo v Ameriki, ampak skoro po vsem civiliziranem svetu. Tako je podjetnemu možu prinesla veliko premoženje ponižna papirna vreča.

IZ NAŠIH KRAJEV ONSTRAN MORJA

(Nadaljevanje iz 1. strani)

ne nad 10% bruto-dohodkov. Posebna delegacija izroči resolucijo finančnemu ministru. Ako minister odkloni zahtevo, se v celi državi kinematografi zapro.

Kmetijsko nadaljevalno šolo so otvorili pred kratkim v Smihelu in v St. Petru pri Novem mestu. Šolo v Smihelu obiskuje 37 učencev, v St. Petru pa 61. Nedavno so otvorili novo šolo v Zagradcu, kjer se je vpisalo 31 učencev. Veliko število učencev dokazuje, kako zelo so potrebne šole te vrste.

trud številna družina, katero si dobro odgojil. Hvaležno ti ostane članstvo J. S. K. Jednote, za katero si deloval navdušeno in točno. Hvaležno se te bodo spominjali tvoji mnogostevilni znanci in prijatelji širom Amerike, ki so v tvoji družbi preživeli marsikatero veselo urico. In kdo ve, morda se te spomni celo zelena Minnesota, katero si tako ljubil, in pošlje ti tuintam hladno jezersko sapico, napojeno z vonjem šuštečih brez in smrek, nad tvojo gomilo, ko bo nad illinojskimi planjavami trepetala poletna vročina ...

A.J.T.

Jugoslovanska

Ustanovljena 1. 1908

Katol. Jednota

Inkorporirana 1. 1901

GLAVNI URAD V ELY, MINN.

Glavni odborniki:

Predsednik: ANTON ZBAŠNIK, 4905 Butler St., Pittsburgh, Pa.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, 1808 East 32nd St., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minnesota.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Box 981, Ely, Minn.
Blagajnik neizplačanih smrtin: JOHN MOVERN, 412-12th Ave., Duluth, Minnesota.
Vrhovni zdravnik: Dr. JOS. V. GRAHEK, 303 American State Bldg., 800 Grant Street at Sixth Ave., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

Predsednik: MOHOR MLADIČ, 1334 W. 18th St., Chicago, Ill.
1. nadzornik: FRANK SKRABEC, 2418 So. 12th St., Omaha, Neb.
2. nadzornik: JOSEPH A. MERTEL, Box 1107, Ely, Minn.

Porotni odbor:

Predsednik: ANTON KOČEVAR, 1208 Berwind Ave., Pueblo, Colo.
1. porotnik: LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
2. porotnik: LOUIS RUDMAN, 1013 Hartley Rd., Cleveland, O.
3. porotnik: JOSEPH PLAUTZ, 432-7th St., Calumet, Mich.
4. porotnik: FRANK KACAR, 1231 Addison Rd., Cleveland, O.

Jednotno uradno glasilo:

NOVA DOBA, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Urednik in upravnik: A. J. TERBOVEC.

Vse stvari tiskajoče se uradnih zadev kakor tudi denarne poslovanje naj se pošilja na glavna tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Poslne za sprejem novih članov in boljšanje sprave naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Dopisi, društvena naznanila, oglasi, naročila nečlanov in izposojenosti naj se pošilja na: Nova Doba, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovancem za obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda na bližnjega društva JSKJ. Za ustanovitev novih društev se obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 8 člani.

LISTNICA UREDNISTVA

Naši dopisniki se v splošnem zelo dostojno izražajo, toda tuintam se le dobi kateri, ki nima jasnih pojmov, kaj spada in kaj ne spada v glasilo bratske podpirne organizacije, kot je J. S. K. Jednota. Za tiste naj veljajo sledeče vrstice.

Za osebnosti, psovke in žaljivke v Novi Dobi ni prostora. Vsaka, tudi najhujša kritika se zamore izraziti z dostojnimi besedami. Če kdo misli, da so v argumentiranju potrebne ostre besede, psovke in sumničenja osebnega pomena, naj to ostane v mejah domače naselbine. Te vrste argumenti v listu ne pripadajo čitajočemu občinstvu niti užitka, niti izobrazbe, ne rešijo lokalnih sporov in ne večajo ugleda listu, niti organizaciji, katero zastopa. Priporočljivo je torej, da se lokalni prepri rešijo v mejah prizadetega društva ali dotične naselbine. Če pa se kaj poroča o tem v javnosti, naj bo pisano v dostojnem tonu, brez žaljivih izrazov in opazk.

Nova Doba je glasilo J. S. K. Jednote, in se kot tako ne vtika v zadeve drugih podpornih organizacij. Vse slovenske bratske podpirne organizacije imajo svoja glasila, bodisi, da jih same izdajajo, ali da plačujejo za rabo gotovega prostora v drugih listih, in tam rešujejo svoje probleme, v kolikor jih je treba reševati v javnosti. Naše J. S. K. Jednote in njenega glasila prav nič ne brigajo resnične ali namišljene nepravilnosti, ki se vršijo ali so se vršile pri drugih podpornih organizacijah, oziroma pri njihovih podrejenih društvih. Nova Doba tudi ni tukaj za to, da bi več kot je neobhodno potrebno oglaševala druge bratske podpirne organizacije in njih krajevna društva. Tega druge bratske podpirne organizacije ne pričakujejo od nas in mi seveda kaj takega tudi ne pričakujemo od njih.

Jugoslovanska Kat. Jednota s svojim glasilom se drži svojega delokroga in se ne vtika v probleme drugih organizacij. In priznati je treba, da vodstva in glasila drugih podpornih organizacij to vpoštevajo in so proti nam prav tako gentlemanska. Urednik Nove Dobe je prepričan, da članstvo JSKJ po veliki večini odobrava smernico nevmešavanja v zadeve drugih in reševanja lastnih problemov v lastnem glasilu, ker je to v korist J. S. K. Jed. in splošno v korist našega življa v tej deželi.

Jugoslovanska Kat. Jednota je samo bratska podpirna organizacija, v kateri smo vsi bratje in sestre, brez ozira na versko ali politično prepričanje.

JOLIETSKES VESTI

Poročevalec piše: V našem imamo po stenah razbojnih mnogo koledarjev, lepih in kih, ki bi radi bili, pa niso. Kakežjo mesec november in vseh je številka 22 promena označena, bodisi s križcem, vencem, vprašajem, kladom, itd. Pripomniti je treba, tega nismo sami izmislili, smo to videli pri sosedih, teljih in znancih, pa smo jih snemali. Tako se svet prila na naš "Veliki zabavni čer," ki se bo vršil dva dni Zahvalnim dnevom. Mi že z dajda kadar društvo sv. Pavla, št. 66 JSKJ kaj ne da je zabava kar najboljša. Društvo bo dalo onem. imel najsrečnejšo številko svojih vstopnic, katerega funtnega purana, katerega daroval prijatelj društva, je zadnje dneve, to je 20. dan 22. novembra bo puran živl v oknu trgovine, ki v rojaki in sobrat Jacob Ruby St. Da pa ne bo to likemu pticu dolga v njem. Zadnjih urah na odru v nia dvorani, mu bo naš Jacob Strukel preskrbel gorsk, rac in kokodajski šišjo. Vsa ta pernata jata končno razletela v roke naše. Pa to še ni vse. Sliši se številni člani in članice in dali pripravljalnemu razne darove, ki pridejo čer 22. novembra kot izročje v naročje tistim, ki srečni. Najnovejši "repor" pravi, da bo sobrat Louis Jr., ki je vslužben pri Radio Co., za omenjeni vrstl postavil v dvorano fine dio, ki je znan pod im "Radiola," tako, da bomo domačega orkestra imeli polago orkestre in pevski oddaljene stotine in stotine. Torej, NE ZAMUDITE velikega ZABAVNEGA RA, katerega priredi v stavborani v TOREK 22. nov JOLIETSKES odsek naše JUGOSLOVANSKE KAT. NOTE!

V nedeljo 6. novembra hajala 10-letnico poroke Mrs. Joseph Schmied 2401 Clement St. Stern Obhajanja te obletnice je ležilo večje število sosedov in prijateljev. Ob šesti bila velika večerja. Gostili namreč jedila s sobi, kajti cela stvar se je sli, kotica že sama na stavlja precejšno dobroto, so bile še druge večerje. fessor F. Troppe nam je stavlil in igral na svoj "orchestra" za ples. Tudi je bilo tako, da ne moremo (Dalje na 3. strani)

OTOK ZAKLADOV

Angleško spisal R. L. STEVENSON
Poslovenil J. M.

(Nadaljevanje)

Najbolj so strašile ljudi njegove zgodbe. Strašne zgodbe so bile to o obešanju, o hoji preko ograje krova (smrtna kazen), o viharju na morju in mučenju in divjih dejanjih in krahjih v španskih vodah. Po njegovih besedah sočel, je moral preživeti svoje življenje med najbolj brezbožnimi ljudmi, kar jih je Bog trpel na morju. Jezik, v katerem je pripovedoval te zgodbe, je pretresal naše preproste kmečke ljudi ravno tako kakor zločini, ki jih je popisoval. Moj oče je vedno zatrjeval, da bo gostilna propadla, kajti ljudje ne bodo več hoteli zahajati tja, kjer se ne smejo prosto gibati; jaz pa mislim, da nam je njegova navzočnost pravzaprav koristila. Izprva so se ga ljudje bali; kakor hitro pa jih je minil prvi strah, jim je stvar celo ugajala; bilo je lepo razburjenje v mirnem življenju na deželi; bila je celo družba mlajših mož, ki so se delali, kakor da bi ga občudovali, nazivajoč ga: "pravi morski pes, pristna morska sol" in z drugimi sličnimi imeni in trdili, da je one vrste mož, ki so naredili Angleško tako strašno na morju.

V enem oziru pa nas je grozil v resnici uničiti; ostajal je namreč teden za tednom in končno mesec za mesecem pri nas, tako da je bil že davno ves denar potrošen, ki ga je plačal in moj oče se še vedno ni ojunčil, da bi zahteval drugega. Če je kdaj omenil o tej stvari, je začel kapitan tako glasno puhati skozi nos, da bi človek skoro rekel, da je rjovel, ter je pregnal s svojimi bodečimi pogledi očeta iz sobe. Po takem odgovoru sem ga videl večkrat potem, kako je vil in sklepal roke in prepričan sem, da je morala jeza in strah, v katerem je živel, v veliki meri pospešiti njegovo zgodnjo in nesrečno smrt.

Ves čas, kar je živel pri nas, ni premenil kapitan nikdar svoje obleke; le nekoliko nogavic si je kupil od nekega krošnjarja. Ko se je povesil del okrajev njegovega klobuka, so mu viseli okraji od tega dne dol, da si mu je bilo to zelo neprilčno, kadar je veter vlekel. Spominjam se zunajnosti njegove suknje, ki jo je sam krpal gori v svoji sobi in ki je bila navsezadnje ena sama velika krpa. Nikdar ni pisal ali prejel pisma, in nikdar ni govoril z nikomur razen s sosedi in še s temi večinoma le takrat, kadar je pil preveč ruma. Velikega mornarskega kovčega ni videl nihče izmed nas nikdar odprtega.

Samo enkrat je bil ostro zavrnjen in to se je zgodilo proti koncu, ko je bil moj ubogi oče že blizu smrti. Dr. Livesey je prišel pozno obiskat nekega popoldneva bolnika, se nekoliko okrepčal v kuhinji pri moji materi ter stopil nato v gostilnico, da pokadi pipo tobaka, dokler ne bi prišel njegov konj iz vasice, ker pri starem "Benbow-u" nismo imeli hleva. Šel sem za njim v sobo in spominjam se, da sem opazil, kolika razlika je bila med snažnim in prijaznim zdravnikom, z belo napudranimi lasmi, svitlimi črnimi očmi in prijaznim vedenjem ter med razposajenimi kmečkimi ljudmi, predvsem pa med tem zamazanim, žalostnim, motnookim plitčim strašilom morskega roparja, ki je sedel za mizo ves pijan od ruma. Naenkrat je začel — kapitan namreč — peti svojo večno pesem:

"Petnajst mož na mrtvega moža zaboja —
Ju-hu-hu, in steklenica ruma!
Pijača, vrag stori potem ostalo —
Ju-hu-hu, in steklenica ruma!"

V začetku sem mislil, da je "mrtvega moža zaboja" oni veliki kovčeg v sobi in ta misel se je v mojih sanjah pomešala z ono c enonogom mornarju. Mi se tedaj že davno nismo brigali za to petje; novo ni bilo v tej noči nikomur drugemu kakor doktorju Liveseyu, in na njega, kakor sem opazil, ni naredilo dobrega vtisa, kajti pogledal je za trenutek zelo ježno, predno je nadaljeval svoj pogovor s starim Taylorjem, vrtnarjem, o novem zdravilu za revmatizem. Medtem je kapitan poživljal svojo pipo. Udaril je z roko po mizi na oni način, o katerem smo vsi vedeli, da pomeni — mir! Glasovi so naenkrat utihnili, vsi razun Liveseyevega; on je govoril razločno in prijazno dalje kakor poprej in po vsaki drugi ali tretji besedi močno potegnil svojo pipo. Kapitan ga je gledal divje nekoliko časa, še enkrat udaril s svojo roko po mizi in se še bolj divje zamračil; naposled pa je z grdo brezbožno kletvijo zavpil: "Mir tam v medkrovju!"

"Ali veljajo vaše besede meni, gospod?" pravi zdravnik; in ko mu je potrdil lopov z novo kletvijo, je zdravnik odgovoril: "Potem vam povem le eno, gospod, da bo svet kmalu rešen zelo umazanega lopova, ako boste še nadalje rum pili!"

Jeza starega moža je bila strašna. Planil je kvišku, odprl svoj veliki mornarski nož ter ga vihtel v roki, grozeč pribiti zdravnika k steni.

Zdravnik se ni niti ganil. Odgovoril mu je preko rame z istim glasom, kot poprej, vendar nekoliko glasnejše, da bi ga mogli slišati po celi sobi, toda popolnoma mirno in samozavestno. "Ako pri tej prici ne utaknete tega noža v svoj žep, vam obljubljam pri svoji časti, da pridete pri prihodnjem porotniškem zasledanju na vislice."

Temu je sledila cela bitka pogledov med obema; vendar je kapitan kmalu odnehal, odložil svoje orožje, sedel zopet in renčal kot tepen pes.

"Sedaj pa, ker vem, gospod," je nadaljeval zdravnik, "da se nahaja tak človek v njojem okraju, bodite prepričani, da bom pazil na vas noč in dan. Nisem samo zdravnik, sem tudi deželni uradnik; in ako čujem najmanjšo pritožbo zoper vas, in makar tudi samo radi neuljudnosti, kakor sedajle, bom storil vse, da vas primejo in iztirajo od tod. To naj zastopuje!"

Kmalu potem so pripeljali Liveseyevega konja in zdravnik je odjezdil; kapitan pa je miroval ta in še mnogo poznejših večerov.

DRUGO POGLAVJE

Ni bilo posebno dolgo potem, ko se je prigodil prvi izmed onih skrivnostnih dogodkov, ki so nas oprostili kapitana, ne pa njegovih zaved, kakor boste videli. Bila je huda, mrzla zima z dolgim, ostrim mrazom in velikimi viharji; in takoj iz početka je bilo jasno, da bo moj oče težko doživel pomlad. Hiral je vedno bolj dan za dnevom in moja mati in jaz sva imela celo gostilno na ramah; imeli smo vedno dosti posla in se nismo nič kaj posebno brigali za našega neprijetnega gosta.

(Dalje prihodnjič)

NAZNANILO IN ZAHVALA

Potrlih sre naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znanecem širom te dežele žalostno vest, da nas je za vedno zapustil in odšel k večnemu počitku ljubljani soprog, oziroma oče in brat.

Mohor Mladich

v lepi moški dobi 50 let. Dragi pokojnik je bil rojen leta 1877 v Žužemberku, Slovenija, in je bival v tej deželi 30 let. Pri tej priliki se zahvaljujemo skupno, ker se posamezno ne moremo, za vse mnogostevilne izraze sožalja, izražene nam osebno, brozjavno, pismeno, s cvetlicami, z govori, z udeležbo pri pogrebu in sploh na kateri koli način. Bolest, ki nam krči srca, nam bo vsaj nekoliko olajšala zavest, da sočustvuje z nami na tisoče njegovih in naših prijateljev.

Iskrena hvala vsem, ki ste prišli od blizu in daleč, da se poslednjikrat poslovite od prijatelja in ki ste na en ali drugi način spomnili na nas v uri žalosti.

Posebej pa nas veže dolžnost, da se javno zahvalimo darovalcem vencev in cvetic, katerih imena tu slede:

Jugoslovanska Kat. Jednota; Slovenska Narodna Podp. Jednota; Slovenska Svob. Podp. Zveza; Mr. & Mrs. Anton Zbašnik; Joseph Pishler in družina; dr. Jos. V. Grahek; Mr. Champa; Mertel in družina; Mr. Slabodnik; Levstik in družina; Bostich in družina;

American Beauty Parlor; Mrs. Bezdik in družina; Bowman Diary W. Division; Boys of the Standard Plumbing Co.; Boys of Lawndale; Brokop in družina; Brummel Bros.; Mr. & Mrs. A. J. Cermak; Chastka Family & dr. Zavertnik; C. S. B. P. J. No. 44; Crizanic & Family; Erickson Family; Fluchmann Yeast Co.; Illinois Packing Co.; Jané & Family; družstvo Jugoslovani št. 104 JSKJ; Kallinger & Son; Mr. Klause; Konoposek Elsie; Košček in družina; Mrs. Knaus in družina; Marshall Field Co. Sec. 31; Mladič Anton in družina; Mladič John in družina; Mladič Leon in družina; Muhi & Family; Mr. Newbrandt; Novotny James & Family; Park View Laundry Co.; Perdan Rudolph; Pionir Lodge No. 559 SNPJ; Mr. & Mrs. Pelikan; Polacek & Family; Pozo Martin; Primozic A. in družina; Protective Real Estate Board; Russ & Family; Russell & Kmet Families; Room 109 Faragut School; Room 314 Farragut School; Sedlar & Family; Serpice & Family; Shramek Mae; Shuman Employees; Mr. G. L. Shuman; Spolar & družina; Sramek & Marek; Triglav Bldg. & Loan Ass'n.; Verderbar & Family; Vitezi (Narodni) SNPJ; Mr. & Mrs. Volcansk.

NAD 50 SLIK

Knjiga je pripravna za učenje angleščine in slovenščine. Kupite jo svojim otrokom.

Cena \$3.00 s poštnino. Naroča se pri "Ameriški Domovini", 6117 St. Clair Ave. ali pri Dr. F. J. Kern, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Imam na zalogi že nad 14 let LUBASOVE HARMONIKE vseh vrst in modelov, nemške, kranjske in chromatične; tri in štirivrstne, dvakrat, trikrat in štirikrat uglasene. Imam na zalogi tudi kovčke, glasove, nove gotove mehove in druge posamezne dele. Cene harmonikam sem znatno znižal. Pišite po cenik na: ALOIS SKULJ 323 Epsilon Pl., Brooklyn, N.Y. Edini zastopnik in založnik LUBASOVH HARMONIK v Zdravstvenih Državah

Brzjavam ali pismenim potom so nam sporočili izraz sožalja Messrs. Pishler, Zbašnik, Champa, dr. Grahek, Terbovec, E. J. O'Brien in Černe.

Zunanji udeleženci pri pogrebu so bili: Mr. Zbašnik iz Pittsburgha, Mr. Kmet, Mr. Russell, Mrs. Knaus in Mrs. Jerman iz Clevelanda.

Vsem skupaj še enkrat priskrta hvala, pokojniku pa sladek počitek in blag spomin! Zalujoci ostali: Mrs. M. Mladič soproga; William, Richard, Frank, Otto, William, sinovi; Clara, Bertha, Anne, Christine, Dorothy, Rose, Elsie, Margaret, Elenore, Lorraine, hčere; Richard, John, Anton in Leon, bratje. Chicago, Ill. 14. novembra 1927.

NAZNANILO IN ZAHVALA

Žalostnih src naznanjamo, da je umrl naš ljubljani soprog, oziroma oče

John Klun

in sicer nagle smrti dne 2. novembra t. l. Pokojnik je bil rojen v vasi Zamostec, občina Sodražica 12. februarja 1873; bil je torej 54 let star. Spadal je k

društvu sv. Jožefa št. 30 JSKJ in k društvu sv. Stefana št. 21 H. B. Z. Tem potom se srčno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znanecem, prijateljem in sosedom in rudarjem Wellington rudnika za darovane krasne vence in zadušnice. Zahvaljujemo se vsem, ki so nam stali na strani in nam pomagali ob uri žalosti. Hvala dalje pogrebnikom in društvoma sv. Jožefa in sv. Stefana za udeležbo pri pogrebu in za darovana venca.

Zalujoci ostali: Terezija Klun, soproga z družino. Chisholm, Minn. 11. novembra 1927.

Silna eksplozija v Pittsburghu.

Dne 14. novembra je Pittsburgh, posebno takozvani Manchester distrikt pretresla silna eksplozija, ki je, po dosedanjih poročilih zahtevala 28 človeških življenj. Vseh mrtvecev pod razvalinami najbrže še niso našli. Ranjenih je okoli 500 oseb in nekatere teh nevarno. Eksplozija je veliki kovinski čeber (tank) za plin. Dotični tank je popravljalo 13 delavcev in sodilo se je o njem, da je prazen. Kako se je zgodila eksplozija, nihče ne ve, ker vsi delavci so bili ubiti. Eksplozija je bila tako silna, da je porušila mnogo poslopj v okolici, potrgala električne žice, razkopala ceste in poškodovala vodno napeljavo. Ranjenci in reševalci so se imeli boriti z raznimi nevarnostmi. Iz razbitih vodovodnih cevi je vrela voda, z zraka so

visele nevarne električne žice, stene mnogih poslopj so se majale. Vse ambulance in vsi zdravniki so bili poklicani v službo in bolnišnice v bližini so bile takoj prenapolnjene z ranjenci.

Plinska naprava je last Equitable Gas Co. in eksplodirani plinski čeber je bil baje največji te vrste v deželi, ker je imel prostornine za 5 milijonov kubičnih čevljev plina.

Mežikajoča zvezda.

V konstelaciji Perseus se nahaja zveza Algol, katero so arabski zvezdoslovci imenovali Al Ghoul, kar bi se reklo po naše Hudičeva zvezda. To ime so ji dali, ker spreminja svetlobo. Izredno svetla zvezda blesti pet ur in v nadaljnjih petih urah postaja zopet svetlejša. Vzrok za to je velikanski planet, ki se suče okoli nje in jo zakriva. Algol je sonce mnogo večje od našega in celo njegov planet je le malo manjši od našega sonca.

GLAS NARODA

NAJSTAREJŠI NEODVISNI SLOVENSKI DNEVNIK V AMERIKI.

Je najbolj razširjen slovenski list v Ameriki; donosa vsakdanje svetovne novosti, najboljša izvirna poročila iz stare domovine; mnogo šale in prevode romanov najboljših pisateljev.

Pošljite \$1.00

in pričeli ga bomo pošiljati.

Vsa pisma naslovite na:

GLAS NARODA

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Cistimo, barvamo, popravljamo

NEW YORK

Dry

CLEANING

I. SMUK, poslovođa

6220 ST. CLAIR AVE.

Pennsylvania 2063.

Pridemo iskati in pripeljemo na dom!

Za božične praznike Skupno potovanje

v stari kraj za božič priredi naša banka 10. DECEMBRA na najmodernejšem in najhitrejšem francoskem parniku ILE DE FRANCE. Potnike tega potovanja bo spremljal prav do Ljubljane naš dolgoletni in izkušeni G. Avgust Kolander, ki bo skrbel za vse mogoče udobnosti na celi poti.

Nudi se torej vsakemu rojaku najugodnejša prilika. Prijavite se čim prej in nam pišite po nadaljna pojasnila.

POŠILJANJE DENARJA

Oni rojaki, ki ne bodo šli v stari kraj, se bodo spomnili svojcev v starem kraju za božič z denarnim darom, kakor je to stara ameriška navada. Pošiljatelj denarja naj ne pozabi, da naša banka zanesljivo in hitro izplačuje denarne pošiljke v starem kraju potom lastnih zvez.

DALJE NE POZABITE

1. da mi prodajamo šifkarte tudi za vse druge linije in parnike, in da lahko odpotujete "skozi nas," katerikoli teden hočete,

2. da naša banka sprejema denarne vloge na bančne knjižice ter jih obrestuje po 4%,

3. da dobavljamo denar iz starega kraja,

4. da posredujemo pri dobavi oseb iz starega kraja ter izdelujemo tozadavne listine,

5. da izdelujemo pooblastila izjave, prošnje in druge notarske listine.

SLOVENSKA BANKA

ZAKRAJSEK & CESARK

455 W. 42ND STREET

NEW YORK, N. Y.

Za avtomobiliste.

Najvišje zvezno sodišče je nedavno odločilo, da je na železniških križiščih, kjer ni pregraj, dolžnost avtomobilistov paziti na prihajajoče vlake. Odprta železniška križišča prevozi avtomobilist na svojo odgovornost.

Ogledala davnih časov

Neka švedska ekspedicijska starinoslovec je blizu mesta Media na Grškem izkopala stara ogledala, ki so jih stari davne flaperice rabile pred tisoč leti. Ogledala so iz brušene kovine, pritrjena na slonokoščene ročaje.

ANTON ZBAŠNIK

Slovenski Javni Notar

4905 Butler Street,

Pittsburgh, Pa.

Izdeluje pooblastila, kupne pogodbe, pobotnice vsake vrste, oporoke vse druge v notarski posel spadajoče dokumente, bodisi za Ameriko ali stari kraj. Pišite ali pridite osebno.

Najnovejši pralni stroj

-WOODROW-

Pralni stroj "WOODROW" pere že deset let in je še vedno v dobrem stanju. To se lahko dokazuje tukaj na Ely.

Najhitrejša, najvarnejša pranje na svetu.

Dvakrat hitreje deluje voda kakor pri navadnih pralnih strojih! Cistejša perilo in manj časa — samo skrozi delovanje vode! Nobenih premaksov, delov v čepu, a vendar gre milnica skozi perilo valovito in penete, kakor pravi Niagara. Lahko perete mali kos perila v mali količini vode, z istim uspehom, kakor večjo množico. Nič ni na tem, koliko naložite perila v Woodrow, ne bo škodovalo mehanizmu, pa tudi ne perila. Ni potreba ničesar mazati — nobene skrbni ni treba imeti. Jekleno kolesje, in ves vrtil se mehanizem okrobuje zanesljivo sistem za mazanje. Nobene sitnosti, da se ohrani stroj snažen.

Proti gotovini ali na lahke obroke.

JOSEPH MANTEL

trgovina z železnino in pohištvo.

ELY, MINNESOTA.

POZOR! KADILCI! POZOR!

Imamo pravi inportirani Turški, Grški in Balkanski TOBACCO cigarete in vse druge k temu potrebne stvari po jako nizkih cenah. Cene funtu "F. O. B. Pittsburgh" so sledeče: St. 1. \$2.50, št. 2. \$1.80, št. 3. \$1.40, št. 4. \$1.00, in to je brez poštine.

Tudi izdelujemo cigarete, po naročilu z zaželenimi monogrami. Za več pojasnila se obrnite na:

EASTERN CIGARETTE and TOBACCO CO.

504 Wylie Ave., Pittsburgh, Pa.

Za Božič in Novo leto

boste Vi tukaj najbolj postreženi, Vaši domovini pa pravočasno razveseljeni, ako se obrnete za denarna nakazila bodisi v dinarjih, lirah ali dolarjih na zavod, ki ima za to najboljše zveze in kojega mnogoletno poslovanje je priznано širom Amerike.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

RUDOLF PERDAN

SLOVENSKI JAVNI NOTAR

Naznanja rojakom te okolice, da izvršuje vse v notarsko stroko spadajoče posle.

933 E. 185th St.

Cleveland, Ohio.

Največja in najstarejša slovenska zlatarska trgovina v Ameriki. Zlatarske predmete vseh vrst, gramofone, plane in radio vseh vrst in izdelkov dobite pri nas.

FRANK ČERNE

6033 St. Clair Ave. in 930 E. 79th St., Cleveland, O.

ZA BOŽIČNE PRAZNIKE!

kaj rad naš narod kupuje darila eden drugemu in to posebno zlatarstvo ali srebrnino.

Naša zaloga je ravno zdaj večja kot kdaj poprej. Najnovije moške in damske ure, prstane, diamante, srebrnino in vse, kar spada v zlatarsko obrt. Dalje prave Victor Orthophonic glasne Victore v slovenske in druge Victor plošče, Radio in Piano role, po zmeren cenah. Pišite karto, pa vam pošljemo cenik.

Ne pozabite me, če kaj potrebujete iz naše večletne zbirke živje trgovine.

IVAN PAJK, Jeweler,

24 MAIN ST.

CONEMAUGH, PA.